

## Füstből képződött látomás

„Minden isten, menny és pokol az emberen belül található”

Joseph Campbell

„Ay mis hijos! Ay mis hijos!”  
(Jaj, a gyermekeim! Jaj, a gyermekeim!)  
- mondogatta egy síró asszony, akinek tragédiájáról a New York Post számolt be. A szellemnek öltözött nőt a mexikói *Naucalpan de Juarezben* 2021 októberében lőtték agyon. A város sötét utcáin sétált fehér köpenyben és fátyolban, nyöszörgő hangot kiadva magából. A rémült lakosok több lövéssel végeztek vele. A Municipal Police szóvivője szerint az eset kapcsán azonnal eljárást indítottak.



Latin-Amerika vidékein az egyik legismertebb gonosz szellem a *La Llorana*, egy fehér ruhás síró asszony alakja, aki a sötét utcákat járva halott gyermekeit gyászolja. Neves folklór kutatók több változatát is leírták történetének, amelyek szerint az saját gyermekeit fojtotta meg, amikor még élt és büntetésként bolyongó szellemként kell léteznie tovább. Más források szerint csak gyermekes asszonyok számára jelenik meg egyáltalán. Ellopja a gyerekeket, akik soha nem térnek vissza. A vele való találkozás nem veszélytelen, mert „bárki, aki szóba elegyedik vele, meghal” - írja egy könyvtári anyag.<sup>1,2,3,4</sup>

*Clifford R. Anderson* a Vanderbilt Egyetem professzora *Ghosts, Demons and Shadow People* című könyvében 50 olyan esetet ír le, amelyekben különféle személyek árnyékemberekkel, szellemekkel vagy démonokkal találkoztak.<sup>5</sup>

Az észak-amerikai Cherokee indiánok mondáiban egy hasonló alakkal találkozhatunk. Ő egy gonosz boszorkány, - a *Raven Mocker* - aki képes emberi alakú árnyá válni és az élőket, holtakat egyaránt sanyargatni. Fél azonban a sámántól, az orvosságos



embertől, ezért a halottjaikat gyászolók arra szokták kérni a sámánt, hogy őrizze az elhunytak lelkét, nehogy elragadjja azt.<sup>6</sup>

A pszichológiai szakirodalomban azt találjuk, hogy *a spirituális lényekben való hit szerves részét képezi a legtöbb vallásos világlátásnak*. Angyalok jelennek meg, démonok embereket szállnak meg, holtak szellemei kísértenek. „*Sátán? Ördög? Gonoszság?*” teszi fel a kérdést *Satanislas de Guaita* a *Genezis Kígyója* című írásában. „*Ne tréfálgatok! Ki, mikor látta ezt a füstből képződött látomást? Hol másutt jelenik meg, mint ködbe burkolt beteges fantázia szüleményében vagy sötét kaleidoszkópos képzeletben és gyáva lélekben?*”<sup>7</sup>

Bizonyítja-e a sok leírás, hit és élmény e szellemek és entitások létezését? ***Tudományos szempontból sem a történetek, sem pedig a személyes találkozások nem jelentenek bizonyítékot a létezésükre.*** A szkeptikusok azzal érvelnek, hogy ha léteznének, akkor létezésüket elméletileg tudományosan is demonstrálni lehetne és ez olyan tudományos forradalmat is magával hozna, mint amelyet annak bebizonyításakor láttunk, hogy a Föld nem lapos. Ennek ellenére számos démoni megszállást bemutató mozifilm úgy kezdődik, hogy „*igaz történet alapján*”.

A *Harris Institute* 2008-as felmérése szerint az emberek 71 százaléka hisz az angyalok, 59 százaléka a démonok és 44 százaléka a kísértetek létezésében. Vallásos populációban ezek a számok még magasabbak (96%, 88% és 57%). A bennük való hit azonban nem bizonyítja a létezésükre. A *tudományos megismerés* öt kritériumot állít fel egy jelenség létezésének bizonyíthatóságára vonatkozóan:

**(A) - Tesztelhetőség.**

Az entitást megfigyelhetjük és viselkedésével kapcsolatban bejósolható hipotéziseket tudunk megfogalmazni.

**(B) - Termékenység.**

A fentiekben felállított hipotézis bejósolhatósága pontos.

**(C) - Alkalmazhatósági terület.**

A hipotézis magyarázó erővel bír egy érvényességi tartományon belül.

**(D) - Egyszerűség.** A magyarázatoknak nem szabad az okokat szükségtelenül gyarapítani. Ha egy jelenségre két magyarázat